

2. Kursusgang og besøg fra naturambassadører fra sidste år

d. 21 april 2022, havde dette års naturambassadører deres 2. kursusgang. Denne gang holdte Rie Lauridsen oplæg omkring hvordan man understøtter biodiversiteten i sin have bedst muligt. Hun fortalte om at ude på landet, i parcelhushaven og i plantageskoven, ses et monotont landskab som ikke kan rumme særlig mange arter. Derfor er 70% af arterne i Danmark i tilbagegang, mens kun 30% er i fremgang. Det er især ødelæggelsen af habitater og fragmentering i landskabet der er skyld i arternes forsvunden. Rie kunne fortælle om isblåfuglen, hvis populationer på Sjælland er så langt fra hinanden at de umuligt vil kunne mødes og veksle gener. Populationerne vil derfor på sigt forsvinde helt og isblåfuglen vil være uddød på Sjælland.

Hertil kunne Rie give en masse råd til at få din have til at understøtte en masse af de arter vi har i Danmark. Der er især tre vigtige punkter man kan gå ud fra når man vil lave sin have vild.

Vand: Vand er kilden til alt liv og rigtig mange arter kan nemt lokkes til ved at få noget vand i sin have. Det kan bare være en murebalje man har gravet ned og fyldt med vand. Mange insekter, fugle, padder og pattedyr har stor glæde af de her små vandhuller. Det lokker også utroligt hurtigt arter til sig. Især insekter vil hurtigt finde vejen til vandhullet. Det er en rigtig god ide når man anlægger et vandhul i sin have at man planter vandplanter i vandhullet. Vandplanterne er rigtig gode til at optage den overskydende næring der er i vandet. Dette forhindrer alger i at vokse og gøre vandet uklart. Vandplanterne sørger også for ilt i vandet. Det kan også være en god ide at sørge for lidt sten i vandhullet. på den måde kan dyr der er i

vandhullet også nemt komme op igen. Når man skal købe vandplanter til sit vandhul er det en god ide at finde nogle hjemmehørende arter.

Mad: Et andet punkt man kan bruge til at understøtte biodiversitet i haven er at sørge for føde. Mange insekter har brug for nektar og ved at sørge for blomster kan insekterne få føde derfra. Det er også en rigtig god ide at tænke på at have føde for insekterne i ydersæsonen. Det vil sige i foråret og efteråret. På den måde kan insekterne få føde en større del af sæsonen og insekter som tidligt begynder at blive aktive, samt eller slutter deres sæson sent har større glæde af din have. Af gode planter der giver føde til insekter kan nævnes guldstjerne, pil, sankthansurt og vedbend. Disse får blomster enten tidligt eller sent på sæsonen, samt giver en masse nektar.

Levesteder: Levesteder er det sidste af de tre punkter for at få en vild have med et godt grundlag for en masse arter. Det er en rigtig god ide at sørge for variation i haven. Med variation menes der f.eks. at lade græsset gro højt nogle steder, mens andre steder kan det holdes kort. Her kan det også være en god ide at skabe noget variation i hvilke områder græsset bliver slået. Man kan slå et område eller nogle stier det ene år, mens det andet år gør man det andre steder. Dette giver en masse forskellige planter der allerede kan befinde sig i din have, en chance for at vokse op. Man kan også indføre levesteder som sten, en lille jordvold, kvashegn og dødt ved. Rigtig mange insekter bruger sten og frit jord som du får fra jordvolden til at få varme. Kvashegn og dødt ved giver masser af føde og levesteder til insekter og svampe der er tilpasset et liv hvor de spiser og nedbryder dødt plantemateriale. Mange af disse levesteder kan også lokke pattedyr til sig. Pindsvin er også glade for kvashegn, da de ser det som et godt sted at have en hule.

Generelt er de tre punkter ikke kun gode for insekter. Insekter er også vigtig føde for pattedyr og fugle, Mange er glade for pindsvin og fugle i haven, da de giver en hel masse liv og er sjove at kigge på og finde spor fra.

Etablering af blomstereng

Der var rigtig gode spørgsmål fra jer omkring hvordan man anlægger en blomstereng i sin have. Det kan vi også sagtens forstå, for det virker hurtigt som om at der er mange ting man skal tage højde for. Samtidigt er der desværre en masse der forsøger at tjene en masse penge på at sælge frø uden at tænke på hvilken en effekt det kommer til at have i folks haver. Det er rigtigt ærgerligt. Her kommer der lidt en opsamling på de svar i fik som måske kan hjælpe jer lidt mere.

Et rigtig godt sted at starte er at se hvad der kommer fra den oprindelige græsplæne. Du kan sagtens finde flere forskellige arter i din græsplæne, men som du ikke ser blomstre fordi de klippes helt ned. 'inaturalist' appen kan hjælpe med at finde ud af hvilke planter du har i din plæne, men desværre kan også den have svært ved at bestemme planterne i græsplænen. At finde ud af hvilke planter der er i plænen er ikke nemt, men kan være en god ting at bruge lidt tid på. Så behøver man nemlig ikke at skulle fjerne muld og købe blomsterblandinger osv.

Almindelig Røllilke og Marts-viol. Disse planter kan du godt støde på i din have. Hvis du har dem eller andre blomsterplanter, bør du overveje om du har behov for at fjerne jorden.

Hvis græsplænen kun består af plænegræs kan det være en god ide at få fjernet muldjorden. Det er meget almindeligt at plænen er fyldt med næringsstof som betyder at meget få planter overtager området. Her kan det være en ide at fjerne muldlaget og evt. påføre grus. På den måde er en masse af næringen fjernet og de nøjsomme planter der ikke vokser så hurtigt har mulighed for at vokse.

Frøblandinger

Hvis man har fjernet muldlaget kan man så en frøblanding. Dette kan også være uoverskueligt da der findes så mange forskellige frøblandinger på markedet. Nogle af frøblandingerne er desværre ikke til meget gavn da de er fyldte med planter der ikke gavner noget liv i Danmark. Planterne skal helst være hjemmehørende. Her er det en god ide at kigge på indholdsfortegnelsen. Indeholder frøblanding eksempelvis Honningurt og Morgenfruer er frøblanding ikke værd at bruge penge på, så undgå dem. Det kan være rigtig uoverskueligt at finde en god frøblanding. Facebook siden Vild med Vilje har nogle rigtig gode bud på frøblandinger. Ellers har www.spirekassen.nu også nogle frøblandinger der kan bruges til de forskellige jordbundstyper.

Ellers kan man også i sensommeren og efteråret gå ud og finde frø fra nærområdet. Det er også en rigtig god strategi for at finde frø til haven.

Besøg fra sidste års naturambassadører

Klaus og Vagn fra sidste års uddannelse af naturambassadører holdte oplæg omkring de tiltag de har lavet i deres grundejerforenings fællesarealer. Deres fællesareal var før et areal med græsplæne som ikke rigtig blev brugt, men på fællesarealet er der nu kvashegn, sten, vild plæne osv. Det er rigtig mange tiltag de har taget til sig og udført rigtig godt.

Klaus og Vagns grundejerforenings fællesareal. Her med kvashegn og dødt ved

Klaus og Vagn kunne også fortælle om de udfordringer der er ved at ændre måden driften har været på et fællesareal. Man kan nemlig godt møde modstand fra de andre grundejere. Her var deres råd at have god kommunikation med de andre. Lav et forslag og tag deres kommentarer til sig. Man får nok ikke alle tiltagene udført i første omgang, men på sigt kan det være at de andre grundejere bliver mere åbne for nye tiltag. Meget inspirerende at høre om hvordan uddannelsen rent faktisk er blevet brugt.